

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Animae Illvstres Ivliae Cliviae Montivm Marchiae
Ravenspurgi Morsae Annexarvmqve Provinciarvm E
Monvmentis Calamo R. P. Theodori Rhay. Societatis Iesv
Redivivae**

Rhay, Theodor

Neobvrgi Ad Danvbium, 1663

V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10835

illud & prodigiôsæ magnitudinis Quadragesimalè velum Collegiatæ B. Virginis Reffenis vtriusque testamenti Biblicis figuris insigne confecisse. Hoc indubitatum, rerum Divinarum contemplatione, assiduis jeunijs, vigilijs, precibus, ac magnæ Matris principe studio excelluisse, eique Reffense templum erexisse, ut dubium non sit hanc Irmtrudim Virginis ductu cæli templa intrasse. Sexûs sui miraculum, vtriusque exemplum. Cradepolius, Necrologium S. Pantaleonis.

V.

IOANNI primo eius nominis, Duci autem CLIVIÆ II. A. C. 1418. 16. Ianuarij Clivis nato *Belli nomen vel à vestitu Gallico, campanulis seu bellis argenteis tinniente, vel à facie naturâ modestiâque decorâ adhæsit.* A PATRE ADOLPHO proventioris iam ætatis *Susatensi bello præficitur, indonato, quòd THEODORVS Mærsanus Coloniensum Archiepiscopus Susatum Urbem ADOLPHO clientelarem armis repetere & sui Iuris facere moliretur; quam IOANNES omnibus ad obsidionem sustinendam dispositis ingressus THEODORICI arma intrepidè expectavit. Singulis belli præfectis stationibus distributis, ipse Budæam sibi portam tuendam reservavit*

servavit. Hostem ubi profundâ nocte adesse sensit, suos ad signa vocatos perbrevis, sed efficaci oratione ad fortiter agendum animat: Vrbes nempe non murorum, sed virorum robore propugnandas; neque THEODORICI *triginta, quâ Principum, quâ Comitum auxiliarijs copijs auctû exercitum* ab ipsis formidandum, loco utpotè *animis, ac iustâ causâ superioribus: Mari turbato nauclerum; periculo extremo militem dignosci.* Cælo albescente THEODORVS quinque castella terrea; turres totidem è cespite, ne quâ IOANNES perrumperet, facienda curat; neque segnior IOANNES munimenta madore infirmata, quâ moenium fossæ vadossæ erant, sudibus palissue munit. Neque diu cunctatus THEODORICVS arma suis, & assultum imperat, quo nocte totâ scalis admotis, inter missiles ignes, omnique telorum imbre frustra continuato, præsidiariorum virtuti cedere primâ luce Archipræsul est coactus; sed clade suorum irritatus; novis animis nocte in sequente eundem (haud dissimili eventu) instauravit, Oppidanis Saxa, piceas sphaeras, coronas calcem ardentem, alvearia apium fumo irritata, in oppugnantes confertim mittentibus. THEODORICVS fortunâ suorum & clade territus militem

litem ad ultiores insultus invitum conspicatus
 obsidione solutâ IOANNI Monomachiam offert; qui
 renunciari iussit *Alexandrum cum Alexandro, Ioan-*
nē militem cum milite, non cum Clerico unctōque Domini
ex decoro concurrere. Quo militari sarcasmo, ex bel-
 li more sublata monomachia est, milēsque obsidio-
 nis laboribus fractus, Ducis imperio corpora
 diebus aliquot curavit, & militiæ Præfectis
 IOANNES epulum ac munera (fide eorum ac for-
 titudine collaudatâ) dedit, quibus alacriores
 redditi officiales (ut inter amicos & scyphos
 fieri amat) censent discedentis hostis tergum
 premendum. Ioannes verò gnarus non consilio
 minùs quàm gladio bellum geri, negavit mili-
 tem acri obsidione & oppugnatione vel fatiga-
 tum, vel faucium haud magnâ spoliorum spe
 callidis hostium insidijs temerè exponendum,
 Veteris illius memor esse, *vbi damnum, quàm lucrum*
facere præstet. Ducis prudenti consilio acquie-
 vère vniverſi; triduōque ex præſidijs, novis au-
 cti copijs Theodoricianos ex belli ordine infe-
 quuntur: legionem quisque suam tribunus, cen-
 turio cohortem præcedebant, signa ferebantur
 explicata cū frequenti tympanorum pulsu: censa
 peditum plurâ milliâ egregiâ sanè manus seu
 corpora

seu corpora spectâres, seu arma, maiôrque in equi-
 tibus & numerus & armorum splendor. In quos
 THEODORICO foederati Tremonienles Nassou-
 uio Comite ac Præposito Bonnenli ductore nul-
 lo ordine incurrentes, ex insidijs â fronte tergô-
 que cincti, insigni clade aut cæsi aut capti sunt,
 gravîq; lytro redempti. Quâ partâ Victoriâ Clivii
 per Surlandiam, Angariam, vicinâque Provin-
 ciam omnem infesta signa circumtulerunt, cun-
 cta ferro ac flammâ nullo sacri profanîq; discri-
 mine captâ Kallenhardiâ, pervastârunt, *Wer-*
lâsq;e ipsas solidâ vi & multo sanguine (præsidia-
 rijs deletis) expugnant. Quâ bellorum tempestate
 obrutus THEODORICVS ad omnia vigil, fortunam
 suam inclinatâ &, fatis vrgentibus, nihil hucusq;
 consilia sua profuisse sentiens, CUSANO NICOLAI
Pontificis Legato & Arbitro pacem æquis conditi-
onibus A.C. 1449 obtinuit: nisi quod *Tremonienles*
 nuper â excursiõe damna vrbi suæ illata vindicare
 cupidi, primis tenebris ingentib? animis egressi,
*Clivios Marcanôs*q; in *Brachelio* pago castra meta-
 tos, in altam usque noctem diu paribus animis &
 armis certando aggressi, vitâ, armis, signis iterum
 exuti, exemplo suo docuêre bellum consilio poti-
 ûs, quàm impetu geri. Postridie *Marcani* spo-
 T lijs

lijs onusti, *Vnnensi* in templo versibus hisce adiectis signa triumphantes affixere:

In *Brachell Vnnenses* Sagittant *Tremonenses*,
 Qui reluctantes & eis mala vulnera dantes,
 Et quoque qui fugerant pelicea multa dederunt.

Ad bella eius alia septem fortunatè gesta pro dignitate celebranda integro volumine opus foret; Heymericium consulat, qui scire illa penitiùs volet; ego *Leonem ex ungue* (institutæ brevitatis memor) ostendero, si *CAROLVM Audacem*, ævo suo *Martis fulmen*, ita multorū añorum locia *IOANNIS arma probâsse* addidero quòd pro opera fidelissimè navatà ipsi A. C. 1473. 2. Augusti, *Gochiam, Duiffliam, Wachtendonckam, Lobitū, Nærgenam, Præfecturam Eltinensem cum Jure Angelicæ Parochiæ. & Embricensi Jurisdictione ad domum usque Kemnade hereditariè possidenda concesserit.* Eo belli motu posito A. C. 1450. singulari recepto illius seculi more *Palastinã* (nemine suorū conscio aut sentiente) *petijt* sex itineris socijs adlectis, *Ioanne ab Alpen, Gosvino Ketteler, Ioanne à Loe, Matthia ab Eill, Helmichio Bentina, Bernhardo Buchs* suo *Sacellano.* A *Duce Senatùque VENETO honorificè exceptus ipsà Pentecostes mare ingressus, intra mensem secundis velis Joppen delatus, submissis genibus*

nibus, oculis manibúsq; cælum versus elevatis, humū CHRISTI sacris vestigijs signatam, unà cum Socijs osculo appresso salutavit. Inde peregrinabundus Hierosolymas aliàq; Christi Monumentis clara loca ad sexaginta pluráque milliaria invisit, à Domino de Crequi Eques SS. SEPVLCHRI renunciatus, quâ dignitate auctus IOANNES, ipse itineris Comites simili honore affecit; ac per Cyprum, Rhodum, Candiam, Neapolim, Romam, cum iisdem reversus, NICOLA O Pontifice ibidem salutato Bruxellas Avunculum visitaturus adiit, à quo lautè benevolèque tractatus, Cliviam demum suam ingressus à Matre, Sorore, Patriâque universâ solitis & insolitis lætitijs signis exceptus est. Captâ mentium aliquot quiete, Matris potissimum consilij A. C. 1455. 27 Martij ELISABETHAM IOANNIS Burgundi & Niverfi unicam Filiam duxit, ex quâ IOANNEM, ADOLPHVM, THEODORICVM, PHILIPPVM, ANNAM habuit DUCES famâ & virtute deinde magnos. Urbium, Dynastiarum, Arcium, catalogum ab eodem acquisitarum hic non addo, satis erit indicâsse, A. C. 1444. ab illo susatum, & quinquennio post Sanctenam Clivie adiectam, plurimôsque equestris ordinis Viros (paterno eius affectu captos) arces suas & castra

(homagio præstito) in feuda sponte ipsi obtulisse.

Politico statu firmato Ecclesiasticum quoque formandum sibi putavit; proinde Wertbimiam in Marchia, Hagenbuschum in Clivia, Kendorpium ad Hammonam, plurimâque per Cliviam loca impetratis ab Ordinario Commissarijs reformavit, variisque privilegijs auxit. A. C. 1414. Calcarix R. R. Patribus ex Familia S. Dominici, Wesalia Domui Fratrum, & Veteris Campi Abbatie varias immunitates concessit. Nobilis Collegiata Wischelensis, Conventuumque Stockumensis, Camensis, Embricensis, vetera privilegia eodem anno ritè confirmavit; Vdemij Domini Henrici Raescopij Sanctæ MARIÆ apud Traiectenses Prepositi bono, in primis studiosorum, Patrumque Vallis Gratie A. C. 1456. erectam foundationem publico diplomate ratam habuit. SANCTIS invictissimi Martyris VICTORIS Translationi cū universâ nobilitate IOANNE, PHILIPPO, ENGELBERTO Filijs PRINCIPIBUS & infiniti populi accurrentis ædificatione stipatus interfuit. Eam Festivitatem Heymericius Sanctensium Decanus & Wilhelmus Cusenus studij Calcaricnsis Rector, ambo plurimæ lectionis ac reconditæ literaturæ Viri, prior soluto, posterior ligato stylo celebrârunt

celebrârunt. Ex innumero Apophthegmatū eius numero eximia aliquot & paucula produco:

Fortè â *Cognati sanguinis Duce* rogatus cur ipse subditis suis inuisus, IOANNES VERÒ in deliciis eisdem foret; *id totum ab eius regendi impetu nasci* IOANNES demonstrabat; timor enim temperatus cobibet, inquit; assiduus & acer in vindictam provocat; homo namque animal est tectum, callidum & vafrum; neque unius facile mente regendum. Ut sane maius quiddam sit imperare, quàm imperiti suspiciatur! proinde Regentes videant necesse est, ne legibus fundata Communitas, multiplicatis legibus laboret, aut evertatur: quòd seruum subditi seruitium indecorum nimis ducant, mansuetudini & misericordie universi obtemperent. Apage sis & exulet, reponit ille, noxia tua ista clementia; bonis nocet, qui malis parcit; uno subinde mandato supplicioq; corrigendis. Ad que modestè Ioannes, sanguinem, inquit, fundere vereor, cuius nec unicam quidem guttulam formare queo: sepius ad cor fontium turba; at cruor semel effusus nunquam reverti potest. Ut Principibus sepius puniendi ardor, quàm indulgens & lentus terror obsit. Sape qui ratione non poterant, tempore sanati sunt. Hinc cuidam præfecto suo subditos severiùs tractanti imgeribat, velle se sibi subiectos amore duci potius quàm

*timore cogi: summumque gradum malitia esse praese-
 ferre Iustitiam, & non esse justum: nec maiorem esse
 pestem inter hominum vitia, quam illorum, qui quan-
 to magis fallunt, tanto meliores haberi, & malitiam
 voluntate ac mandato Dominorum suorum te-
 gere procurant, quibus in aulis vulgatum illud
 Arabum adagium notissimum. Omne malum
 fieri in Nomine Domini. Frequenter Palatinos
 suos monebat ut mansuetè absque passione sub-
 ditos tractarent, blandi quid obiurgationibus ad-
 miscendo; quòd facilius verba, accipiantur quae molli,
 quam quae asperà ambulent vià; ac diuturnū sit, quod
 persuaseris; fluxū, quod coegeris. Hortabatur praecipue ut
 omnia Videntis & Vindicantis Dei oculū formidarent:
 cuius sancti timoris plena erat familiaris ei &
 à se collecta, perque provincias celebrata, oratio:*

O *Æterne DEVS & Pater mi, hinc tanquam
 peregrinus vivo ac versor, idcirco ex isto cor-
 pore liberari à te cum gaudio desidero, tuoque con-
 spectu in caelis frui: Tu ergo move, & calefac fri-
 gidam hanc animam, ut nihil praeter te unum amem
 & coiam, unicum cordis mei desiderium, & solatium!
 Effice praeterea ut aspectabili hoc mundo contempto,
 ad invisibile illud ac caeleste gaudium totus anhelem.*

Quibus in pietatis exercitijs annorum 74.

Dux

Dux asthmae immodicæ famis morbo podagra (quam nature sue coniugem dicebat) afflictus, miris patientiæ documentis illustri 5. Septembris A: C. 1482. totâ mente DEO affixus novissimum æternitatis iter, cælumque ingressus est, ubi quod contristet, nihil interveniet; nihil deerit, quod lætificet. Cum ELISABETHA rara & exquisitissima virtutis femina in Clivorum Collegiatâ, consveto Ducum more, depositus. A fato vates Caballinus hoc illum ornat Elogio:

IOANNES Viridi Princeps animosus in ævo,
 Pro seniore tulit fortiter arma Patre.
 Tum pietatis amans Syria loca sacra petivit
 Et Christi ad Tumulum sumpsit Equestre Decus.

VII.

IN Iulia silvâ Altenbouensi, Virginumq; S. GEORGIJ Monasterio, Ordinis Cisterciensis B. REGINÆ, cuius ibidem Sacri cineres in pretio sunt; que suo exemplo plures pariens Virgines & has, & nunquam morituram posteritatem miracula post se reliquit. Fast: Gelen.

X.

Dusseldorpij in Aulico sacrario gloriosa pugna Illustrissime Comitisse MAGDALENÆ Iaponia, que flammis pro Christo addicta, palo alligata